

Cờ Đảng soi sáng biên cương

VÂN ANH - NGÔ KHIÊM

LTS: 91 năm qua kể từ khi ra đời, ánh sáng của Đảng đã chiếu sáng muôn nơi trên dải đất hình chữ S, trong đó có biên giới, hải đảo - địa bàn vốn nhiều khó khăn, phức tạp. Ở đó hằng ngày, hằng giờ đang có những già làng, trưởng bản, đảng viên, người có uy tín trong cộng đồng cùng bà con các dân tộc nguyên đem hết sức lực và tâm huyết của mình cống hiến cho hòa bình, sự ổn định và phát triển vùng biên. Để phác thảo chân dung những con người âm thầm cống hiến, lặng lẽ hy sinh ấy, Tạp chí Xây dựng Đảng xin gửi tới bạn đọc loạt bài “Cờ Đảng soi sáng biên cương” dài 4 kỳ của nhóm tác giả Vân Anh - Ngô Khiêm.

Kỳ 2: NHỮNG NGƯỜI “THẮP LỬA” VÙNG BIÊN

Biên giới - hành lang giới hạn không gian sinh tồn của dân tộc ta đã trải qua nhiều biến động. Để biên giới không còn là những hình ảnh lạc hậu mà là những đô thị mới sầm uất - những điểm sáng hội nhập, là những miền quê trù phú với những mặt hàng nông, lâm sản có giá trị cao... có sự đóng góp công sức, trí tuệ của biết bao con người...

Hướng về biên cương bằng tấm lòng nhân hậu

Trước diễn biến phức tạp của đợt dịch lần thứ 4, khi nắng hè oi nồng đường phố, tiếng ve báo hiệu năm học kết thúc cũng là thời điểm các chiến sĩ “quân hàm xanh” trên mọi miền biên giới lại “căng mình” thực hiện nhiệm vụ ngăn chặn xuất nhập cảnh trái phép và phòng, chống dịch bệnh COVID-19. Nhưng cũng thật ấm lòng khi nhiều học sinh, sinh viên là người dân tộc thiểu số có hoàn cảnh khó khăn và con em cán bộ, chiến sĩ đang công tác tại biên giới,

biên đảo đã được trao học bổng Vừ A Dính và học bổng Câu lạc bộ “Vi Hoàng Sa - Trường Sa thân yêu”. Càng xúc động hơn, người lặng thầm đứng sau những học bổng ý nghĩa đó là đồng chí Trương Mỹ Hoa, nguyên Bí thư Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch nước. Hiện nay, đồng chí là Chủ tịch Quỹ học bổng Vừ A Dính, Chủ tịch danh dự Hội Bảo trợ trẻ em mồ côi và Chủ nhiệm Câu lạc bộ “Vi Hoàng Sa - Trường Sa thân yêu”...

Có thể nói, cuộc đời hoạt động của đồng chí Trương Mỹ Hoa là nguồn cảm hứng cho nhiều lứa thanh niên. Khi mới 15 tuổi, cô bé nhỏ xíu người Tiền Giang ấy đã tham gia cách mạng, bị địch bắt, tù đầy suốt 11 năm tại các nhà lao khét tiếng nhất, chịu không biết bao lần tra tấn dã man. Trung trinh và kiên tâm, bản lĩnh và nhân hậu, trải qua nhiều vị trí công tác nhưng dù ở cương vị nào, đồng chí cũng thể hiện được bản lĩnh, phẩm chất của người cộng sản mẫu mực, kiên trung với Đảng, hết lòng phụng sự Đất nước và Nhân dân; được đồng chí, đồng đội, đồng bào kính phục, tin quý.

Đặc biệt, đồng chí Trương Mỹ Hoa gắn bó và luôn hướng về biên giới bằng những việc làm cụ thể, đầy tình yêu thương của một trái tim nhân hậu, một trí tuệ sắc sảo, luôn đặt nhân dân lên trên hết, trước hết. Đồng cảm với những khó khăn của quân dân biên giới, ngay từ năm 1991, khi vừa trở thành Chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, đồng chí đã quyết định chọn Bộ Tư lệnh BDBP là lực lượng vũ trang đầu tiên để ký kết Nghị quyết liên tịch về “Vận động phụ nữ các dân tộc biên giới, hải đảo”. Từ đó đến nay, chương trình đã có nhiều bước phát triển mới, góp phần nâng cao vai trò, vị thế, trình độ nhận thức của phụ nữ dân tộc thiểu số, tạo nên một phong trào sôi nổi, rộng khắp của phụ nữ hậu phương hướng về biên giới nhằm động viên, chia sẻ với người chiến sỹ Biên phòng trong sự nghiệp bảo vệ chủ quyền an ninh biên giới. “Bà con ở những vùng biên giới phen giậu của Tổ quốc đã giúp đỡ cách mạng, cuu mang cán bộ trong kháng chiến, giờ lại ở nơi địa đầu bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia. Tôi mong có sự chung tay góp sức của cộng đồng, cùng khơi lên ngọn lửa truyền thống nhân ái của dân tộc để góp phần xây dựng biên cương ngày càng giàu mạnh”, đồng chí Trương Mỹ Hoa chia sẻ.

Năm 2008, sau khi nghỉ hưu, đồng chí đã tích cực tham gia công tác xã hội, chính thức khởi đầu hành trình đặc biệt “22 năm lên rừng, 7 năm xuống biển” để đoàn kết các dân tộc, chung tay, góp sức để miền núi tiến kịp miền xuôi. Năm 2021, Quỹ học bổng Vừ A Dính tròn 22 tuổi và Câu lạc bộ “Vì Hoàng Sa - Trường Sa thân yêu” bước sang tuổi thứ 7. Đồng chí Trương Mỹ Hoa cùng những cộng sự đã vận động được hơn 5.000 lượt tài trợ với hơn 352 tỷ đồng, trao gần 85.000 suất học bổng thường xuyên và đầu tư các dự án nguồn nhân lực có chiều sâu như: “Ươm mầm tương lai”, “Mở đường đến tương lai”, “Thắp sáng

tương lai”, “Chắp cánh ước mơ”...; đào tạo nguồn nhân lực trẻ với hơn 1.000 học sinh, sinh viên thuộc 36 dân tộc của 45 tỉnh, thành phố; xây 166 căn nhà tình thương, 39 cây cầu, 4 con đường và hàng chục nghìn phần quà cho bà con vùng sâu, vùng xa... Cùng với đó, Quỹ đã xây dựng 17 trường, điểm trường, trong đó có hai ngôi trường ở đảo Trường Sa Lớn và đảo Sinh Tồn trị giá trên 100 tỷ đồng.

Chúng tôi vô cùng ấn tượng với lời phát biểu mộc mạc, thấm đẫm nhân cách người cộng sản chân chính của đồng chí Trương Mỹ Hoa khi nhận Huy hiệu 60 năm tuổi đảng cao quý: “Đảng lúc nào cũng ở trong tôi và luôn đi đầu dắt cho chúng tôi đi trong những giờ phút khó khăn, ác liệt nhất của cuộc chiến đấu cũng như để hoàn thành tốt những công việc do Đảng và Nhân dân giao phó sau ngày hòa bình”. Vâng, trọn vẹn cuộc đời mình, nữ chiến sỹ quả cảm của “đội quân tóc dài” miền Tây năm ấy đã sống và cống hiến theo lý tưởng cao cả như thế đó.

Xây dựng biên giới theo hướng liên kết, kết nối

Trong kết luận của BCH Đảng bộ tỉnh Đồng Tháp về định hướng phát triển kinh tế - xã hội khu vực biên giới giai đoạn 2016-2020 do Bí thư Tỉnh ủy Lê Minh Hoan, nay là Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn ký ban hành, có đoạn: “Xây dựng khu vực biên giới theo hướng kết nối, liên kết, phù hợp với yêu cầu phát triển và khả năng nguồn lực thực hiện, trọng tâm là phát triển hạ tầng giao thông kết nối với các vùng lân cận để tạo động lực cho cả khu vực biên giới... Khai thác hiệu quả tiềm năng của hệ thống cửa khẩu biên giới”. Đến nay, những mục tiêu trong định hướng lớn đó của Đồng Tháp cơ bản đã trở thành hiện thực, biên giới nơi đây trở thành một điểm sáng phát triển của đất Sen Hồng. Đó là tâm huyết, công sức của đảng ủy, chính quyền, lực lượng chức năng và hàng vạn người dân biên giới

các huyện, xã giáp biên.

Nao lòng khi đọc những dòng chữ đồng chí Lê Minh Hoan gửi người dân mà nếu không yêu, không hiểu và không đắm mình cùng người dân biên giới sẽ khó lòng viết được: “Hò Đồng Tháp quê mình mình nghe nhiều, nhưng nghe trong một không gian đầy hương đồng gió nội ở miền biên giới một ngày cuối tuần thì cảm xúc thật dâng trào... Trờ lại không khí hôm ra mắt “Hội quán nuôi lợn” của bà con Thường Phước quê mình, mới thấy ám cúng làm sao, tình nghĩa làm sao! Bảy mươi chín nông dân nuôi lợn “xúm xa xúm xít” bên nhau, mắt cùng hướng về một ngày mai sẽ có nhiều đổi thay trên miền biên giới này”...

Người dân dành cho đồng chí Lê Minh Hoan nhiều biệt danh thân thương đến lạ: “Bí thư khởi nghiệp”, “Bí thư đất Sen Hồng”, “Quán chủ của Đồng Tháp”, “Bí thư của nông dân”, “Nhà báo Xích Lô (six lotus)”, “Anh Sáu Sen” hay “Bí thư xe đạp”... Mỗi cái tên đều gắn với một câu chuyện đời của đồng chí, với những điều đồng chí tâm đắc, hay những thành tựu trong công tác và cả phong cách giản dị, gần gũi của người cộng sản. Đồng chí Lê Minh Hoan luôn tâm niệm: “Đảng lãnh đạo Nhân dân, muốn lãnh đạo phải có sự thấu hiểu, lắng nghe, tương tác chứ không phải mệnh lệnh một chiều, huấn thị một chiều. Bác Hồ đã từng nói Đảng của dân, do dân, vì dân, từ Nhân dân mà ra. Hòa mình vào Nhân dân, cùng lắng nghe tâm tư nguyện vọng, thấu hiểu thì chúng ta mới thuyết phục được người dân”.

Từ quan niệm ấy, người dân Đồng Tháp quý mến đồng chí bởi luôn có sự sâu sát, gần dân và hết mình vì dân. Nông dân Đồng Tháp nói chung và các huyện biên giới nói riêng không ít lần cùng vị “quan đầu tỉnh” này ngồi ăn cơm bên bờ ruộng để nói chuyện con giống, cây trồng và cách thức hợp tác làm ăn. Đồng chí gặp gỡ doanh nghiệp từ trong hội nghị ra tới quán cà phê cuối tuần để cùng tháo gỡ khó khăn.

Đồng chí viết báo, phát biểu luôn tinh tế, sâu sắc để mỗi cán bộ, công chức lắng nghe, đọc, tự ngẫm về vai trò, trách nhiệm của bản thân... Một cách giản dị như thế, đồng chí đã cùng với những cán bộ lãnh đạo của tỉnh góp phần đưa Đồng Tháp từ một tỉnh thuần nông, nghèo tài nguyên, khoáng sản trở thành địa phương luôn được xếp vào nhóm đầu quốc gia về chỉ số năng lực cạnh tranh, chỉ số hiệu quả quản trị và hành chính công và cải cách hành chính.

Với lĩnh vực du lịch, “anh Sáu Sen” định hướng làm từng phần bền vững, phù hợp với điều kiện địa phương. Du lịch Đồng Tháp không cần quá hoành tráng, phô trương mà cần dựa vào thiên nhiên và chăm chút vào đó với tất cả tấm chân tình của mình, mang phong vị và tâm hồn người Đồng Tháp. Tuổi trẻ Đồng Tháp nhờ sự động viên chí tinh, sự quan tâm thực tế của vị “Bí thư khởi nghiệp” đã mạnh dạn ứng dụng khoa học - kỹ thuật, phát huy tiềm năng sẵn có của địa phương và bản lĩnh kinh doanh, lập nghiệp của mình đã tạo nên nhiều sản phẩm hàng hóa đặc sắc, nhiều thương hiệu uy tín, giá trị kinh tế. Nông dân Đồng Tháp tự hào về vị “Quán chủ” đã có sáng kiến tập hợp nhân dân có cùng một hoạt động sản xuất, một ý chí muốn vươn lên, một khát vọng muốn làm giàu về sinh hoạt chung một nơi với tên gọi là Hội quán.

Trong bộn bề công việc, đồng chí Lê Minh Hoan không quên quan tâm đến việc “trù phương lược” cho biên giới. Các lĩnh vực văn hóa, giáo dục, chăm sóc sức khỏe nhân dân được chăm lo. Trường học đạt chuẩn quốc gia ngày càng nhiều với những tấm gương thầy, cô giáo tận tụy vì học sinh thân yêu. Cơ sở vật chất Ngành Y tế được quan tâm đầu tư, cùng với đó chất lượng phục vụ của đội ngũ thầy thuốc ngày càng được nâng lên. Đời sống vật chất và tinh thần của người dân không ngừng được cải thiện. Công tác quản lý, bảo vệ biên giới quốc gia trên địa bàn tỉnh được quan tâm. Những mô

hình tự quản trong cộng đồng ngày càng lan toả. Đường biên, cột mốc được giữ vững đã thể hiện rõ trách nhiệm của người dân Đồng Tháp với cương vực ngàn đời của ông cha.

“Chinh phục thiên nhiên đã khó, chinh phục “lòng người” càng khó hơn nhiều” - Lời tâm tình của “Nhà báo Xích Lô” từ vùng biên Đồng Tháp năm nào giờ đây đã bắt đầu một hành trình chinh phục mới: Hành trình kiến tạo những giá trị bền vững cho nông sản Việt, kiến tạo vị thế, tâm thế mới cho hàng chục triệu nông dân Việt Nam!

Đảm lược phía biên cương

Cuối năm 2019, chúng tôi được tháp tùng Trung tướng, PGS, TS. Hoàng Xuân Chiến, Ủy viên Trung ương Đảng, Tư lệnh BDBP (nay là Thượng tướng, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng) sang thăm và tặng quà Tết cho người dân bản Ka Lô, huyện Kà Lùm, tỉnh Sê Kông của nước bạn Lào, giáp với huyện A Lưới của tỉnh Thừa Thiên Huế. Bản nghèo phiêu dạt năm xưa giờ đây đã trở nên khang trang, trù phú nhờ có sự quan tâm của những chiến sĩ Biên phòng Việt Nam. Trưởng bản Kê Oi rơi nước mắt khi nói lời cảm ơn vị tướng năm xưa đã đến tận bản, ở lại nhiều ngày để chỉ đạo lập bản, dựng nhà. Bao năm qua, không chỉ lập bản, dựng nhà ở Ka Lô, tướng Hoàng Xuân Chiến đã luôn gắn mình trong gian khó biên cương cùng đồng đội và đồng bào trên dọc dài Tổ quốc, góp phần cho sự nghiệp bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia, chung tay xây dựng khu vực biên giới vững mạnh toàn diện.

Quay trở lại với câu chuyện của vùng biên Thừa Thiên Huế, năm 2009 đồng chí Hoàng Xuân Chiến được bổ nhiệm giữ chức Chỉ huy trưởng BDBP tỉnh Thừa Thiên Huế. 5 năm gắn bó với vùng đất này, đồng chí đã triển khai nhiều hoạt động mang tính đột phá như: Thực hiện tốt công tác quản lý, bảo vệ chủ quyền an ninh biên giới; bảo đảm an toàn, hiệu quả công tác tôn tạo và tăng dày hệ thống mốc quốc giới

Việt Nam - Lào vượt thời gian quy định 2 năm; tăng cường 15 cán bộ Biên phòng về giữ chức phó bí thư đảng ủy xã biên giới và 47 đảng viên Biên phòng về sinh hoạt tại các chi bộ thôn, bản; trao tặng hàng trăm “Mái ấm biên cương” cho đồng bào nghèo... Những hành động, việc làm tốt đẹp ấy khơi nguồn từ trái tim người lính đã tạo nên sức mạnh, củng cố thêm niềm tin trong hành trình thoát nghèo, vươn lên làm chủ cuộc sống của người dân biên giới.

Năm 2012, người chiến sĩ Biên phòng đảm lược ấy đã được đặt lên vai một trọng trách mới là Phó Tư lệnh, Tham mưu trưởng BDBP. Phương pháp làm việc khoa học, chính xác cùng sự tận tụy đã giúp đồng chí cùng đồng nghiệp hoàn thành nhiều đề án, công trình nghiên cứu trọng điểm liên quan đến biên giới, biển đảo và BDBP. Thời điểm này, vấn đề đồng bào Mông ở Mường Nhé (Điện Biên) nổi lên phức tạp. Phó Tư lệnh Hoàng Xuân Chiến lập tức tham mưu với Thường vụ Đảng ủy cho tăng cường cán bộ Biên phòng là người Mông tại các tỉnh phía Bắc về Mường Nhé, đồng thời lập Sở chỉ huy cơ động và trực tiếp có mặt tại địa bàn. Những chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đối với đồng bào biên giới luôn theo chân người lính Biên phòng đến từng bản làng, dần dần thay đổi nhận thức của bà con và “làm nguội” những “điểm nóng”. Mường Nhé dần trở lại bình yên, màu vàng rực của cúc quỳ lại theo váy áo phụ nữ Mông lên rẫy, xuống chợ.

Cuối năm 2015, đồng chí Hoàng Xuân Chiến - người con của vùng đất khoa bảng Hưng Yên có thêm nhiệm vụ mới, trở thành người chỉ huy cao nhất của những người lính Biên phòng nơi tuyến đầu Tổ quốc. Vị Tư lệnh này luôn trăn trở làm sao phát huy được phẩm chất của người lính “quân hàm xanh” nơi biên cương, khơi dậy tinh đồng chí, đồng đội, ý thức trách nhiệm, chia sẻ gian khó với nhau...

(Xem tiếp trang 68)